

Vitorlák szélben

Vége a vitorlásversenynek. Nekifeszülnek a színes spinnakerek. Felpöttyözik a tavat, legalábbis madártávlatból úgy látszik, mozdulatlan a víz. Szinte repülnek a hajók pár centivel a tó fölött, nem lehet betelni a látvánnyal. A vitorlavászonnak jó nagy hasa nő. Gyomor, amiben minden benne van, idegesség, izgalom és a megnyugvás is, a nyári koradélután jóllakottságérzése. Kis győzelmek és csalódások, rúgások. Vattacsomók a hajók, hátszélben. Egyenlő tempóban haladnak, mintha a szél szélcsőrével fújná fel a vásznukat, és a távoli kikötőből valaki távirányítaná őket, de nem.

Két lány és két fiú ül a hajón. Versenyen kívüliek, spinnakerjük sincs. A lányok fiatalok, vékonyak, akár a nádszál. A fiúk is pont annyi idősök, magasak és kigyúrtak. Ugyanabba az osztályba járnak. Néha elfordítják a boomot. Ilyenkor a lökéstől átlendül az árboc. Irányt váltanak, és a szélnek megfelelően kormányozzák át a hajót egyik oldaláról a másikra. Tesznek-vesznek, megy a nevetgélés a fedélzeten. Nyári hétvégén annál több nem jut senkinek az osztályban, mint ringani a tó közepén, végignézni egy vitorlásbajnokságot távcsővel. A vakáció idején vagyunk. Épp most fejeződött be a füredi országos bajnokság. A színpompás kavalkád a kikötő felé veszi az irányt. A fáradt hajósok elfekszenek a fedélzeten, néhányuk telefonál, az eredményeket diktálják.

Eközben a füredi Tagore sétányon összetorlódnak a nézők. Több százan állnak a bójánál, szerencse, hogy a mi hajónknak nem kell kikötnie. Gyorsan leviszik a távcsövet a kabinba, kiengedik a fokvitorlát. Két fiú és két lány, Tihanyba tartanak. Jó volna visszaérni késő délutánra a szigligeti panzióba. Ami elég necces. Megígérték reggel a szüleiknek, hogy időben otthon lesznek. Igazából nem nézték volna jó szemmel, hogy átmennek a kompon túlra. De most már mindegy, nem tudják meg. Arról volt szó, hogy Révfülöpnél visszafordulnak, hát nem így lett. Végül szerencséjük volt, akárcsak a verseny résztvevőinek. A vihar, amit délre ígért az időjárásjelentés, még nem érkezett meg. Késik vagy elmúlt, mindegy is, most vissza kell fordulni.

András nem akarja, hogy kikössenek. Csak hát a kikötőben lehet a legfinomabb lángost enni, szőlőszörppel. Megígérték a lányoknak. A lányok számon is kérték, többször elmondták, éhesek, szomjasak, fáradtak. Különben napszúrást fognak kapni. Ők mindenképpen ki akarnak kötni. Napszemüvegben és bikiniben lógatták egész nap a lábukat, meg parancsolgattak, és a fiúk igyekeztek, így beszélték meg. Holnap a lányok lesznek alul, holnap ők végzik el a fedélzeti munkát, cserébe a hajót is kormányozhatják.

Simán visszaérünk sötétedés előtt, ne izguljatok! – Gábor most a barátjához fordul, András bólint, nincs ellenére a lángos. Igazából ő is irtó éhes. Folyamatosan tűzött a nap, jó lesz árnyékban lenni egy fél órát a parton, mielőtt visszaindulnak az északi partra. Kenesére már nincs idő, arról szívesen lemond. Na de Tihany! Itt van az orrunk előtt! – Gábor mindig háromszor annyit szeretett volna mindenből,

mint amiért még épp nem jár szülői büntetés. A többiek megelégedtek a füredi kerülővel, ő persze még tovább akart hajtani, Kenese, Siófok, miért ne?

András végképp egyedül maradt, ő azonnal vissza akarta vinni a hajót Szigligetre. Tartott az apja haragjától. Jogosan, ezt mindenki tudta. Összeszorítja fogát, nem szól. Az érzelmeket elfújja a parti szél, előveszi a navigációt, és a tihanyi kikötő felé veszi az irányt.

Egyre dagadtabb felhők takarják ki a napkorongot. Árnyékuk rávetül a vízre, mélyzöld a Balaton. Jól esik a szemnek és az arcnak az árnyék hűvöse, megkönnyebbülés: tónak, kárókatónának, hajókapitánynak. De a megkönnyebbülés mégsem jó szó. A viharjelző lámpája ugyanis egyre gyorsabban forog, örültebben, ütemesebben. András nehezen tudja csak kikormányozni a hajótestet, mert a kikötőben meglepően sekély a víz. Egy hajszálon múlik, és a tőkesúly az iszapot kotorja. Szerencsére nem feneklenek meg. Ha fennakadnak, órákba telhet, míg kiszedik őket a speciális vontatókötelekkel. Pörög a motor rendesen, sikerül, kikötik a hajót két kötéllel az oszlopokhoz.

Ott virít az első korláton a kék szalag, András minden évben megcsinálja a tókerülő túrát az apukájával, erre a legbüszkébb. Adél és Emma szállnak ki először. Mielőtt kilépnek, mindig megdörzsölik babonából a szalagokat. Magukhoz veszik a távcsövet és a pénztárcájukat, meg a telefonjukat. Meztláb lépkednek a forró betonon, nevetve sziszegnek, vihognak. Mint két újonc balerina. Gábor meg is jegyezi, hogy sok órát vegyenek még, járjanak parázson, peckesek lesznek tőle! Csirkelábak, imááádoom! Adél unja, nagyon unja ezt a dumát, mégis némán mennek tovább. Aztán hátrakacsint. Meglobogtatja a távcsövet és a zsinórt, az ujsa köré csavarja, fityiszt mutat Gábornak. Végül a legunalmasabb beszéd is milyen hízelgő ebben a forróságban.

Ez már a vihar előtti csend, a füledt némaság pillanata. Senki nincs a kikötőben rajtuk kívül, csak a mozdulatlanság tömény levegője.

A lángosos bódéját pont a kikötővel szemben állították fel még tavasszal. Az olaj szaga után mennek. Gábor lemarad. Telefonálgat, fontoskodik, üzletel, ahogy ő mondja. Aztán odamegy a kikötőmesterhez. Ad neki pár százast, mert persze hogy nincs engedélyük, hivatalosan nem állhattak volna meg. Adél megrendeli a négy sajtos tejfölköt, fokhagymával. Ez utóbbiról a lányok szívesen lemondtak volna, viszont a fiúk ragaszkodtak hozzá, és hiába mondják, hogy két simát kérnek, úgyszólván fokhagymás lesz mind. Közben megérkezik Gábor a pulthoz. Mire kiadják zsírpapírban a lángost, mind ott ülnek a fatörzseken, a napernyő alatt. András készít pár fotót a telefonjával, megnézegetik. Gábor megint rázendít. Hogy ő jövőre még nagyobb hajót venne András helyében, jó lenne, ha beszélne az apjával. Jeanneau, de menő! Francia, olyan, mint egy kagyló, csillog és áramvonalas. Emma csendre inti. Szeretne nyugodtan enni. Gábornak elváltak a szülei, ő nem engedhette volna meg magának a vitorlást. Az anyukájával jött minden évben az üdülőbe, aki egész évben erre a nyaralásra spórolt. Nagyzási mániás. Amúgy jól jött András barátsága, mert a szülei sok helyre magukkal vitték a fiúk barátját. Miközben Gábornak ez imponált, szégyellte is. De a szégyen mélyen a gyomorban lakott, a hajózás öröme a valóságos. András szülei a születésnapjára vitorláskabátot és sportcipőt ajándékoztak neki, ettől Gábor örök hűséget és hálát érzett András iránt. Emma ilyenkor rendszerint csóválja a fejét, Gábor meg folytatja. Teli szájjal, csámcsogva. Adél egy szót sem

szól, leteszi a szalvétát. Miután habzsolva megitta a szörpöt és megtörölte a száját, otthagyja őket. Leválik a társaságról. Emma, Adél és András unokatestvérek, sokszor elhatározták, hogy nem hozzák magukkal Gábort, de Emma nem engedte, hogy kiközösítsék. Ő csak simán neveltségesnek találta Gábor nagyzási hóbortját. Vágyakozásnak, kis hazugságnak, ami idővel elmúlik. Emma szeretett vele lenni, mert persze Gábor arca így is jó pár hajszállal helyesebb volt Andrásénál, és bárkiénél az osztályban. Igen jóképű fiú, kinézetre a legjobb pasi a suliban. Na, jó, a suliban és az egész városban. Emma odavolt érte. Gábor ezt pontosan tudta.

Nincs értelme hajó nélkül élni! Aki egyszer kipróbálja és megérzi az ujjával a süvítő szelet, örökre rab lesz. Nem igaz, András? De igen, persze, evidens – harapott András a lángosba. Apám szerint a legősibb szenvedély: hajóval világgá menni. Jövőre a horvát tengerhez megyünk, nincs mese. Ott végig a hajón lakunk majd!

Előző éjjel kiszöktek az üdülőből. Sötétedés után, elemlámpával gyalogoltak le a szőlőhegyről a kikötőbe, ami jó pár kilométerre volt. Felnyitották a hajó kabinjának ajtaját, és bebújtak a hálósákokba. Imádtak a hajón aludni. Alvás közben bárki fordult egyet, vagy megrándult a lába, a többiek azonnal fölriadtak. Olyanok voltak ezek az éjszakák, mintha a nádasban élnének, mintha halak volnának. Egész éjjel lebegtek és kopoltyúztak, mert a hajókabin igen szűk, rendszerint láb-szag van, és könnyen elfogy benne a levegő. Ha beszívod szájon át, közben befogod az orrod, sokáig benn tartod, ezt hívták kopoltyúzásnak.

Adél visszament, leült a kikötőben egy padra. Most előveszi a távcövét, befogja a síófoki üdülősort. Azon morfondírozik, milyen nagy szállodák épültek, hihetetlen – sóhajt. Amikor kicsi volt, a parti fűzfaerdőben játszottak Emmával. Hatalmas nádas állt ott, a nádasban fészkek, damil, a ponty kopoltyújában horog és harscák. Egész nap horgásztak. Tavaly a dömperek végigtarolták a partot. Mintha a gyerekkorával együtt tűnt volna el az iszap. A stég, a réce, a vöcsök és a sirály vinnyogása. Vas és beton. Miközben ezen mélázik, hirtelen dörögni kezd az ég. Ez bizony nem a tihanyi visszhang. Nem lehet messze a vihar. A szél egyre erősödik, a beton meg önti a forróságot, és ez csalóka. A vízcseppek füstölve párolognak.

Hahó! Gyertek, induljunk! – kiabál Adél.

Megérkeznek a többiek. András kicsit parázik, hogy kemény vihar lesz mindjárt, de leoltják. Folyton aggódsz, attól nem leszünk előbb otthon! Adél egy határozott mozdulattal átveszi a kormányt. Emma bekapcsolja a motort: ha mindenki csinál valamit, hamarabb hazaérünk. Nagy sikítást hallani, mert kifordul és teljesen bedől a hajó, elindulnak. Mindenki visszatartja a levegőt, ez iszonyú jó manőver volt, mosolyognak Andrásra.

A távolban folyamatosan villámlik, nyugatról jön az orkán. Egyre jobban süvít a szél, fűtyül, és már nem is csak fűtyül, hanem csíp, mar, az arcokat akarja, leszedni a bőrt, rém kellemetlen. A seregélyek fedezékbe vonulnak a félsziget fáira, vagy a sziklák közé. Tejfehér lesz minden. Készthely eltűnik, a túlpart is, Fonyód nincs többé. A vitorlákat azonnal behúzni! – kiált András. Leeresztik a köteleket. Gábor kacagva segédkezik. Imádom a vihart! – pörög a saját viccein. András átveszi Emmától a kormányt. A lányok is folyamatosan dolgoznak, összepakolnak a kabinban, hogy legyen hely odahúzódnai az esőtől. Zuhog. Közben a parti viharjelző folyamatosan, szünet nélkül pörög, aztán eltűnik a hullámok mögött.

Koromsötét. Csattog a kötél, a hajó oldalát szétverik a hullámok. Végigreped, először csak a korlát törik le, aztán megreped a hajóház. András mindenkivel felveteti a mellényt, kapaszkodás, kiabálja! Ugrásra készen! Gábor telibe kap egy hullámot. Csusrom víz lesz. Végighasal a fedélzeten, és a kabinlejáró oldalába kapaszkodik. Elmege a hangja, nem tud segítségért kiáltani. Annyi vizet nyel, hogy folyamatosan bőfög és köpi fel a légcsővéből.

A többiek nem veszik észre, mennyire rosszul van. Adél és Emma végső elkeseredésében mégis úgy dönt, lemegy a kabinba. Újabb löket. András hallja, hogy a kabinágyra hánynak, de nem bír megmozdulni. A szél teljesen odatapasztja a hajókormányhoz. Karral és fejjel rádől. Örvénylik a szél, forog. Folyamatosan rángatja a hajótestet. Annyira zörögnek a kötelek, hogy semmi mást nem hallani. Ekkor hirtelen leszakad az árboc.

A hullámok szétcsapják a boomot, a kormány elreped. A hajótest rádől a Balatonra, felborul és feldarabolódik. Semmit nem látni, a szél minden levegővételt megakadályoz.

Négy test, négy gyerek. Fogalmuk sincs, mi lesz. A hullámokkal együtt befordulnak a Balatonba. Aztán a következő pillanatban az újabb hullám feldobja őket, a mellény megtartja a testüket. Egymás után buknak ki a vízből, mindenki megvan. Megint le. A tófenék zavaros iszap. Annyi vizet nyelnek, hogy a szájuk megmerevedik. Egy hullámnak tonnasúlya van.

Gábor feje hirtelen nekicsapódik egy hajódarabnak. András megfogja a mellényét, és összekapaszkodnak. Adél jó úszó, ügyesen odatapos Emmához, próbálja elérni és megtartani. Mindig kicsúszik a kezéből. Újra a víz alatt vannak, aztán fent. Nincs idő kiszámolni, mikor jön a következő hullám. Minden egyes hullám különböző erővel csap a fejükre. Nincs két egyforma merülés. Márpedig levegőt csak akkor kapnak, ha épp apály van. Aztán megint a víz alatt kapálózhatnak. Ekkor észreveszi Emma a partot, és kiabál Andrásnak.

A szüleinek fogalmuk nem volt semmiről. Türelmetlenül várták őket egész délután. De nem jelentkeztek. Különösen ijesztő ez ekkora viharban. Épp szökésben voltak, hogy felfedezzék a világot, hogy legyen saját útjuk, amihez nem kell kíséret. Semmi és senki sem kell, a függetlenségért mentek olyan messzire a hajóval. Hazugság árán is. Mindegy, kit érdekel. Ebben a mámorban a vitorlás a drog. A menekülés az öröm forrása. Csakhogy ugyanaz a természet maga a katasztrófa.

A szülők telefonálgatnak össze-vissza, kapkodnak. Lemennek a kikötőbe. Idegesen köröznék a stégen. Végül úgy döntenek, hogy riadóztatják a vízirendőrséget.

A tűzoltók hangos szirénával érkeznek meg a révfülöpi strandhoz. Tombol a vihar. Utánuk nem sokkal a rohammentők is ott teremnek. Furcsa, de megmenekülnek. András, mint később kiderül, egészen közel tudta vinni a parthoz a hajót. Miután összetört, a hatalmas hullámok partra dobták őket. Szakadtan, sebesen, eltört karral és betört arccal csapódnak ki a stéghez. Gábort ájultan viszik be a tapolcai kórházba. Csak három nap múlva tér magához. Andrásnak eltörik a karja. Emma és Adél egy szobába kerül megfigyelésre. A tüdejük tiszta víz, napokig komoly mellkasi fájdalmak gyötrik őket, hányás és ájulás is lesz még.

A következő nyáron újra vízre szállnak, tesznek pár gyakorlókört Andrásék vadonatúj hajóján. Tihany tabu. Még a nevét sem ejtik ki sok-sok nyáron át.